

Brüssel, 24. oktoober 2017
(OR. en)

13645/17

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0397 (COD)

SOC 679
EMPL 520
CODEC 1680

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 13139/17

Komisjoni dok nr: 15642/16 + ADD 1 - ADD 8 - COM(2016) 815 final

Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ja määrust (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 rakendamise kord (EMPs ja Šveitsis kohaldatav tekst)

– Osaline üldine lähenemisviis

Käesoleva dokumendi I ja II lisas esitatakse delegatsioonidele eespool nimetatud direktiivi suhtes saavutatud osalise üldise lähenemisviisi tekst, milles tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu leppis kokku 23. oktoobril 2017 toimunud 3569. istungil.

Ettepaneku sätted, mis on seotud järgmisega: Võrdne kohtlemine ja sotsiaaltoetuste

kättesaadavus

Määrus (EÜ) nr 883/2004

Põhjendus 2

Asutamislepingus ei nähta mittetöötavate isikute sotsiaalkindlustuse valdkonnas asjakohaste meetmete võtmiseks ette muid volitusi peale artiklis 308 sätestatud.

Põhjendus 2a

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 45 ja 48 tagatakse töötajate vaba liikumine, mis nõuab igasuguse kodakondsusel põhineva diskrimineerimise kaotamist, ning nähakse ette vajalike meetmete võtmine sotsiaalkindlustuse valdkonnas sellise vabaduse tagamiseks. Lisaks sellele on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 21 kohaselt igal liidu kodanikul õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti.

Põhjendus 5

Kõnealuse kooskõlastamise raames on vaja asjaomastele isikutele erinevate siseriiklike õigusaktide alusel tagada võrdne kohtlemine liidu piires.

Põhjenduse 5 -a

Käesolevas määruses sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet kohaldades tuleb järgida Euroopa Kohtu praktikat. Kohus on seda põhimõtet ning käesoleva määruse ja direktiivi 2004/38/EÜ vahelist suhet tõlgendanud hiljutistes kohtuasjades (C-140/12 Brey, C-333/13 Dano, C-67/14 Alimanovic ja C-299/14 Garcia-Nieto ning C-308/14 Euroopa Komisjon vs. Ühendkuningriik) tehtud otsustes.

Põhjendus 5a

Põhjendus 5b

Põhjendus 5c

Põhjendus 47

Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste konventsioonis tunnustatud põhimõtteid.

Põhjendus 48

Artikkel 4

Võrdne kohtlemine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, võimaldatakse isikutele, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, iga liikmesriigi õigusaktide alusel samasuguseid soodustusi ja nende suhtes kehtivad samasugused kohustused kui nimetatud riigi kodanike suhtes.

Ettepaneku sätted, mis on seotud järgmisega: Kohaldatavad õigusaktid**Määrus (EÜ) nr 883/2004****Põhjendus 18b**

Komisjoni 5. oktoobri 2012. aasta määruse (EL) nr 965/2012 (millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, nagu seda on muudetud komisjoni 29. jaanuari 2014. aasta määrusega (EL) nr 83/2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 965/2012, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008) III lisa alajaos FTL on mõiste „põhibaas“ lennumeeskonna ja salongipersonali liikmete puhul määratletud kui käitaja määratud asukoht, kust meeskonnaliige tavaliselt alustab ja kus lõpetab tööülesande või tööülesannete sarja täitmise ning kus käitaja tavaliselt ei pea vastutama konkreetse meeskonnaliikme majutamise eest.

Artikkel 11**Üldeeskirjad**

5. Lennumeeskonna või salongipersonali liikmena reisijate- või kaubaveoteenuste osutamist käsitatakse tegevusena, mida teostatakse selles liikmesriigis, kus asub põhibaas, nagu on määratletud komisjoni 5. oktoobri 2012. aasta määruse (EL) nr 965/2012 (millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008, nagu seda on muudetud komisjoni 29. jaanuari 2014. aasta määrusega (EL) nr 83/2014) III lisa alajaos FTL.

Artikkel 12

Erieeskirjad

1. Isiku suhtes, kes töötab liikmesriigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle tööandja saadab teise liikmesriiki selle tööandja nimel tööd tegema, kohaldatakse jätkuvalt esimese liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise töö eeldatav kestus ei ületa 24 kuud ning teda ei saadeta asendada teist käesoleva lõikega hõlmatud eelnevalt saadetud töötajat või lõikega 2 hõlmatud füüsilisest isikust ettevõtjat.

2. Isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana liikmesriigis ja kes läheb tegelema sama tegevusega teise liikmesriiki, kohaldatakse jätkuvalt esimese liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise tegevuse eeldatav kestus ei ületa 24 kuud ning ta ei asenda teist lõikega 1 hõlmatud eelnevalt saadetud töötajat või käesoleva lõikega hõlmatud füüsilisest isikust ettevõtjat.

- 2a. Kui lõikega 1 hõlmatud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse lõiget 2, ei lõpeta tööd või tegevust ja ta asendatakse teise isikuga, kohaldatakse teise isiku suhtes selle liikmesriigi õigusakte, kust ta on saadetud või kus ta tavaliselt füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseb, tingimusel et kõigi asjaomaste isikute töö või tegevuse kestus teises liikmesriigis ei ületa 24 kuud ning muud lõikes 1 või 2 sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 72

Halduskomisjoni ülesanded

- ea) Euroopa Komisjonile arvamuste esitamine artiklis 76a osutatud rakendusaktide eelnõude kohta enne nende vastuvõtmist kooskõlas nimetatud artiklis osutatud menetlusega ja Euroopa Komisjonile asjakohaste ettepanekute tegemine nimetatud rakendusaktide läbivaatamiseks;

Artikkel 75a¹

Pädevate asutuste kohustused

1. Pädevad võimuorganid tagavad, et nende asutused on teadlikud ja kohaldavad käesoleva määruse ja rakendusmäärusega hõlmatud valdkondades ja neis sätestatud tingimustel kõiki sätteid, nii seadusandlikke kui ka muid sätteid, sealhulgas halduskomisjoni otsuseid.
2. Selleks et tagada kohaldatavate õigusaktide korrektne kindlaksmääramine, edendavad pädevad võimuorganid vajaduse korral oma liikmesriigis koostööd oma asutuste ja muude asjaomaste organite, näiteks tööinspeksioonide vahel.

Artikkel 76a

Õigus võtta vastu rakendusakte

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et täpsustada menetlust, ja kui see on asjakohane, tähtaegu, mida tuleb järgida, et tagada käesoleva määruse artiklite 12 ja 13 rakendamine ühetaolistel tingimustel. Kõnealuste rakendusaktidega määratakse kindlaks standardmenetlused seoses järgmisega:

¹ Pange tähele, et see säte on viidud pealkirja „Muud sätted“ alla vastavalt komisjoni poolt oma ettepanekus tehtud ettepanekule.

- omaniku suhtes kohaldatavaid sotsiaalkindlustuse õigusakte tõendava porditava dokumendi väljaandmise tähtajad, vorm ja sisu,
 - elemendid, mida tuleb kontrollida enne dokumendi väljaandmist, tagasivõtmist või parandamist,
 - dokumendi tagasivõtmine või parandamine väljaandva asutuse poolt kooskõlas rakendusmääruse artiklitega 5 ja 19a.
2. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 76b lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3.

Artikkel 76b

Kontrollimenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale artiklile viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Kui komitee ei esita arvamust, jätab komisjon rakendusakti eelnõu vastu võtmata ja sel juhul kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Määrus (EÜ) nr 987/2009

Artikkel 1

Mõisted

- 2ea) „pettus“ – mis tahes tahtlik tegu või tahtlik tegevusetus, et saada sotsiaalkindlustushüvitisi või vältida sotsiaalkindlustusmaksete tasumist, mis on vastuolus asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õigusega, alusmäärusega või käesoleva määrusega;

Artikkel 5

Teises liikmesriigis välja antud dokumentide ja tõendusmaterjalide õiguslik jõud

1. Liikmesriigi asutuse väljastatud dokumente, mis näitavad isiku olukorda alusmääruse ja rakendusmääruse kohaldamise eesmärgil, ning tõendusmaterjale, mille alusel need dokumendid on välja antud, aktsepteeritakse teiste liikmesriikide asutustes niikaua, kuni neid väljastanud liikmesriik ei ole neid tagasi võtnud või kehtetuks tunnistanud.
- 1a. Kui kõik kohustuslikud osad ei ole täidetud, siis teavitab dokumendi saanud liikmesriigi asutus viivitamata dokumendi välja andnud asutust selles ilmnunud veast. Väljaandev asutus kas parandab dokumendi nii kiiresti kui võimalik või kinnitab, et dokumendi väljastamise tingimused ei ole täidetud. Kui puuduvat kohustuslikku infot ei ole 30 tööpäeva jooksul edastatud, võib taotluse esitanud asutus tegutseda edasi justkui seda dokumenti ei oleks väljastatud ning teavitab sellisel juhul väljaandvat asutust.²

² Hilisemas staadiumis võib enne käesoleva muutmismääruse jõustumist väljastatud dokumendi kehtivusajaga seonduvalt olla vajalik üleminekuklausel.

2. Ilma et see piiraks artikli 19a kohaldamist, kui esineb kahtlus dokumendi kehtivuses või dokumendis sisalduvate asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud liikmesriigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja vajaduse korral kõnealuse dokumendi tagasivõtmist või parandamist. Dokumendi väljastanud asutus vaatab dokumendi väljastamise põhjused läbi ja võtab vajaduse korral dokumendi tagasi või parandab selle.
3. Kui esineb kahtlus asjaomas(t)e isiku(te) esitatud teabe õigsuse, dokumendi või tõendusmaterjali kehtivuse või dokumendi aluseks olevate asjaolude täpsuse suhtes, kontrollib asjaomane asutus pädeva asutuse taotlusel kõnealust teavet või dokumenti, tingimusel et sellist kontrolli on võimalik läbi viia.
4. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda halduskomisjoni poole mitte varem kui kuu aega pärast seda, kui dokumendi saanud asutus esitas taotluse. Halduskomisjon püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest. Selle käigus ning kooskõlas alusmääruse artikli 72 punktiga a võib halduskomisjon võtta vastu otsuse alusmääruse ja käesoleva määruse asjaomaste sätete tõlgendamise kohta. Asjaomased pädevad võimuorganid ja asutused võtavad vajalikke meetmeid nimetatud halduskomisjoni otsuste kohaldamiseks, ilma et see piiraks asjaomaste võimuorganite, asutuste ja isikute õigust kasutada liikmesriikide õigusaktides, käesolevas määruses või aluslepingus ettenähtud menetlusi ja võimalust pöörduda kohtusse.

Artikkel 14

Täpsustused alusmääruse artiklite 12 ja 13 kohta

1. Alusmääruse artikli 12 lõike 1 kohaldamisel võib isik, „kes töötab liikmesriigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle see tööandja saadab teise liikmesriiki“, olla muu hulgas isik, kes on tööle võetud teise liikmesriiki tööle saatmise eesmärgil, tingimusel et asjaomase isiku suhtes kohaldatakse vähemalt kolme kuu jooksul vahetult enne töökohale asumist juba selle liikmesriigi õigusakte, kus asub teda tööle võtnud tööandja.
- 1a. Kui isik on kooskõlas alusmääruse artikli 12 lõikega 1 saadetud teise liikmesriiki või kui isik töötab teises liikmesriigis füüsilisest isikust ettevõtjana kooskõlas alusmääruse artikli 12 lõikega 2 kokku 24 kuud, kas järjest või kuni kahekuuliste vaheaegadega, siis ei tohi sama töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja ja sama liikmesriigi puhul uut artikli 12 lõike 1 või artikli 12 lõike 2 kohast perioodi alustada enne, kui eelmise perioodi lõpust on möödunud vähemalt kaks kuud.
- 5a. Alusmääruse II jaotise kohaldamisel osutatakse sõnadega „registrisse kantud asukoht või tegevuskoht“ registrisse kantud asukohale või tegevuskohale, kus võetakse vastu ettevõtja olulised otsused ja kus on juhatuse asukoht. Registrisse kantud asukoha või tegevuskoha kindlaksmääramisel võetakse arvesse mitut asjaolu, sealhulgas:
 - i) peamiste juhatajate elukoht,
 - ii) kohad, kus kutsutakse kokku üldkoosolekud,
 - iii) koht, hoitakse haldus- ja raamatupidamisdokumente,
 - iv) koht, kus toimub suurem osa finants- ja eelkõige pangatehingutest,
 - v) käive, tööaeg, pakutavate teenuste arv ja/või sissetulek,
 - vi) tegevuse tavapärasus.

Kindlaksmääramine toimub üldise hindamise raames, kus kaalutakse asjakohaselt kõiki eespool nimetatud kriteeriume. Kindlaksmääramise üksikasjaliku korra kehtestab halduskomisjon.

12. Alusmääruse artikli 13 kohaldamisel isiku suhtes, kes elab väljaspool liidu territooriumi ning töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või enamas liikmesriigis, kohaldatakse alusmääruse ja rakendusmääruse sätteid kohaldatava õiguse kindlaksmääramise kohta *mutatis mutandis*, tingimusel et isiku elukoht loetakse olevat selles liikmesriigis, kus isik liidu territooriumil teostab tööaja seisukohast suurema osa oma tegevusest.

Artikkel 15

Alusmääruse artikli 11 lõike 3 punktide b ja d, artikli 11 lõike 4, artikli 11 lõike 5 ja artikli 12 kohaldamise kord (asjaomastele asutustele teabe edastamise kohta)

2. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* nende isikute suhtes, kes on hõlmatud alusmääruse artikli 11 lõike 3 punktiga d ja artikli 11 lõikega 5.

Artikkel 16

Alusmääruse artikli 13 kohaldamise kord

1. Isik, kelle tegevus toimub kahes või enamas liikmesriigis, teatab sellest oma elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani määratud asutusele. Selle teabe võib isiku nimel esitada ka tööandja.

2. Isiku elukohajärgne määratud asutus määrab viivitamata kindlaks asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid, võttes arvesse alusmääruse artiklit 13 ja rakendusmääruse artiklit 14. Kui nimetatud asutus määrab kindlaks, et kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, kus nimetatud asutus asub, teatab ta kohaldatava õiguse kindlaksmääramisest iga sellise liikmesriigi määratud asutusele, kus tegevus toimub ja/või kus asub tema tööandja.
3. Kui elukohajärgne määratud asutus määrab kindlaks, et kohaldatakse mõne teise liikmesriigi õigust, on selline kindlaksmääramine ajutine, ning kõnealune asutus teatab viivitamata kohaldatava õiguse ajutisest kindlaksmääramisest iga sellise liikmesriigi määratud asutusele, kus tegevus toimub ja/või kus asub tema tööandja. Ajutine kindlaksmääramine muutub lõplikuks kaks kuud pärast seda, kui asjaomaste liikmesriikide pädevate võimuorgan määratud asutusi on sellest teavitatud, välja arvatud juhul, kui vähemalt üks nimetatud asutustest teatab elukohajärgsele määratud asutusele nimetatud kahekuulise perioodi lõpuks, et ta ei saa ajutist kindlaksmääramist veel heaks kiita või et ta on selles küsimuses eriarvamusel.
5. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaldamine on kas ajutiselt või lõplikult kindlaks määratud, teavitab kindlaksmääramisest viivitamatult asjaomast isikut ja tema tööandjat.

Artikkel 19

Teabe edastamine asjaomastele isikutele ja tööandjatele

3. Kui asutusel palutakse esitada eespool nimetatud tõend, hindab ta nõuetekohaselt alusmääruse II jaotises sätestatud eeskirjade kohaldamiseks asjakohaseid faktilisi asjaolusid ja kinnitab, et tõendis esitatud teave on õige.

Artikkel 19a

Koostöö juhul, kui on kahtlusi kohaldatavaid õigusakte käsitlevate väljastatud dokumentide kehtivuses

1. Kui esineb kahtlus sellise dokumendi kehtivuses, mis näitab isiku olukorda kohaldatavate õigusaktide eesmärgil, või dokumendis sisalduvate asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud liikmesriigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja vajaduse korral kõnealuse dokumendi tagasivõtmist või parandamist. Taotluse esitanud asutus põhjendab oma taotlust ja esitab asjakohased tõendavad dokumendid, mis ajendasid teda taotlust esitama.
2. Sellise taotluse saamisel peab väljaandev asutus vaatama läbi dokumendi väljastamise põhjused ning vea leidmisel dokumendi tagasi võtma või selle parandama 30 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Tagasivõtmisel või parandamisel on tagasiulatuva mõju. Juhul, kui on oht, et tulemus võib olla ebaproportsionaalne, ning eelkõige, kui on oht, et isik võib kõigis asjaomastes liikmesriikides jääda ilma kindlustatud isiku staatusest kas kogu asjaomasel perioodil või selle ühe osa jooksul, kaaluvad liikmesriigid siiski alusmääruse artikli 16 kohaldamist. Kui väljaandev asutus leiab, et kättesaadavate tõendite põhjal ei ole kahtlust, et dokumendi taotleja on toime pannud pettuse, võtab ta dokumendi tagasi või parandab selle viivitamata ja tagasiulatuvalt.
3. Kui väljaandev asutus, olles dokumendi väljastamise põhjused uuesti läbi vaadanud, ei suuda tuvasta ühtki viga, edastab ta taotluse esitanud asutusele kõik kättesaadavad tõendid 30 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Kiireloomulistel juhtudel, kui kiireloomulisuse põhjused on taotluses selgelt märgitud ja põhjendatud, tuleb seda teha kümne tööpäeva jooksul alates nimetatud taotluse saamisest, olenemata sellest, et väljaandev asutus ei pruugi olla lõpetanud arutelusid vastavalt lõikele 2 eespool.

4. Kui taotluse esitanud asutusel on pärast kättesaadavate tõendite saamist jätkuvalt kahtlusi dokumendi kehtivuses või nende asjaolude õigsuses, millel dokumendis sisalduvad andmed põhinevad, või selles, et teave, mille alusel dokument on välja antud, ei ole õige, võib ta esitada selle kohta tõendeid ja paluda täiendavaid selgitusi ning vajaduse korral kõnealuse dokumendi tagasivõtmist või parandamist väljaandva asutuse poolt kooskõlas eespool sätestatud menetluse ja tähtaegadega.
5. Kui taotluse saanud asutuse kahtlused püsivad ja asjaomaste institutsioonide vahel kokkuleppele ei jõuta, kohaldatakse vastavalt artikli 5 lõiget 4.

Artikkel 73³

Alusetult määratud rahaliste hüvitiste ja mitterahaliste hüvitiste ning alusetult makstud sissemaksete tagasimaksed ajutise hüvitise korral või kohaldatava õiguse tagasiulatuva muutmise korral

³ Sotsiaalküsimuste töörühm otsustas lükata arutelu artikli 73 üle edasi seni, kuni hakatakse arutama rakendusmääruse IV JAOTIST.